

*Ақтөбе қаласы
№61 жалпы білім беретін орта мектебі*

**ҚҰҚЫҚБҰЗУШЫЛЫҚТЫҢАЛДЫНАЛУ
БОЙЫНША ЖҮРГІЗІЛГЕН
ЖҰМЫСТАРДЫҢ ТАЛДАУЫ**

2023-2024 ОҚУ ЖЫЛЫ

**Ақтөбе қаласының №61 жалпы білім беретін орта мектебіндегі
құқықтық сауаттылық бойынша ақпарат**

Түнгі рейд жұмысы бойынша сілтеме

<https://www.instagram.com/p/C5f0O4KoXTz/?igsh=MXdiNmJ0NW9nZWbieg==>

<https://www.instagram.com/p/C5fOLYqI45d/?igsh=ZHI0dDRhdmJwYWsw>

Құқық қорғау органдарының қатысуы мен өткізілген кездесулер

Ақтөбе қаласының №61 жалпы білім беретін орта мектебінде құқық бұзушылықтың алдын-алу мақсатында 2023-2024 оқу жылында құқық қорғау органдарының қатысуымен төмендегідей кездесулер өткізілді.

Қыркүйек айының 13-14 күндері 6-11 класс ер балаларының арасында құқықбұзушылықтың алдын алу мақсатында жиналыс болып өтті. Жиналысты мектебіміздің инспекторы Ж.Г. Түменбаев өткізді. Күн тәртібінде:

1. Жасөспірімдер арасында зорлық-зомбылықтың және суицидтік мінез-құлықтың алдын алу жұмыстары.
2. Буллинг, кибербуллинг интернет қауіпсіздігі.
3. Мектепке тыйым салынған заттарды түсіндіру жұмыстары. Құқықбұзушылық - қоғамға зиян келтіретін және заң бойынша жазааланатын қоғамға қарсы әрекет. Бүгінгі қоғамда тұрған басты міндеттердің бірі - балалар мен жасөспірімдер арасында құқықбұзушылықтың алдын алу, кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыстың өсуіне жол бермеу. "Тәртіпке бағынған құл болмас" дегендей ер балалардың тәртібі, қоғамдық ортада өздерін дұрыс ұстай білуі, түнгі көшеде ата-анасыз жүрмеуі ескертілді. Буллинг, кибербуллингке ұшырамау үшін, интернет желісіндегі қудалауға тап болмау үшін не істеу керектігі туралы психолог кеңестері берілді. Мектепке тыйым салынған заттарды әкелмеу, оларды пайдаланбау жөнінде түсіндірілді.

Алаяқтықтың түрлері мен формалары әр түрлі болуы мүмкін. Ақпараттық технологиялардың дамуымен және олардың қолдану аясының кеңеюімен алаяқтықтың жаңа түрлері, соның ішінде интернет-алаяқтар деп аталатындар тұлғалар пайда болды, олардың саны жыл сайын артып келеді. Алаяқтықты алдын алу мақсатында ПБ КТІЖ УПИ Б.А. Үкібай оқушыларға дәріс оқыды.

Жолда жүру ережесін есте сақтауға, оқушыларға жол белгілерін неше түрі бар оны білу не үшін қажет. Бағдаршамның жол белгілерінің атқаратын қызметі қандай екенін үйрету. Жол ережесін есте сақтау қабілетін, қызығушылықтарын арттыру. Барлығымызға ортақ

қойылған тәртіпті бұзбауға тәрбиелеу мақсатында кездесу өтті.

Кеңес Одағының Батыры Халық Қаһарманы Тұңғыш Қорғаныс министрі Сағадат Нұрмағамбетовтың 100 жылдығына арналған тәрбиелік іс шара Ерлік сабағы 26.01.24 өткізілді. Ерлік сабағына жоғары класс оқушылары қатыстырылды. Республикалық ГСВГ ГВВД қоғамдық бірлестігінің Ақтөбе облысының филиалы мүшелері Отаралин Амангали Мухиядинович, Избанов Ерлан Азатович, Черниязов Куаныш Утегенович қатысты.

Мектеп инспекторы Ж.Түменбаев жасөспірімдер арасындағы құқықбұзушылық түрлеріне сипаттама беріп, деректер келтіріп, қылмыс жасалған жағдайда әрбір азамат заңда көрсетілген ереже бойынша жауапкершілікке тартылатынын, Қазақстанда заң бойынша кәмелетке толмаған жасөспірімдерге түнгі сағат 22.00-ден кейін компьютерлік клубтарда отыруға және түнгі сағат 23.00-ден кейін көшеде ата-анасыз жүруге тыйым салынғанын айтып өтті. Құқықтық білім беру арқылы жасөспірім құқықтың не екенің ұғынады және оның санасы қалыптасып, дамиды. Өскелең ұрпақтың дұрыс тәрбие алып, қоғамдағы құқықтарын пайдалана біліп, қатыгездіксіз өмірлерінің сақталуы жолында аянбай еңбекету – әр адамның басты парызы екендігін айтты. Сонымен қатар 10-11 класс оқушыларына Қазақстан Республикасы ІІ Малкеджар Бөкенбаеватындағы Ақтөбе заң институты оқуға шақырып, оқуға түсу жолдары бойынша ақпарат берді.

Жасөспірімдердің арасындағы құқықбұзушылықтың алдын алу және оны болдырмау жұмыстарының негізінде тек қана білімді болумен шектеліп қана қоймай, сонымен бірге тәжірибелі, көпті көрген, адамдардың жүрегіне барар кілтті таба білер тәрбиеші болу да маңызды болып табылады. «Ел болам десең, бесігіңді түзе» деп айтқандай, әрбір ата-ана өз баласының тәртібі мен тәрбиесіне аса мән беріп, бос уақытта немен айналысатынына қатаң бақылау жасалып отырса, жасөспірімдер арасында болатын құқықбұзушылық болмауына пайдасын тигізеді. Бүгінгі таңда қоғамның алдында тұрған басты міндеттердің бірі — балалар мен жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтың алдын-алу, кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыстың өсуіне жол бермеу. Бұл мәселе қазіргі таңда көкейтесті мәселелердің біріне айналып отыр. Осыған орай Ақтөбе қаласы, Алматы ауданы №4 ҚПБ – ның ЖПҚ бастығы полиция майоры Н.С.Жайлаубаев және аға учаскелік полиция инспекторы, полиция майоры А.Е. Бақытжановтың қатысуымен ата-аналар мен оқушыларға түсіндірме жұмыстары жүргізілді. Қазіргі қоғамның алдында тұрған басты міндеттердің бірі — балалар мен жасөспірімдер арасындағы құқықбұзушылықтың алдын-алу, кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыстың өсуіне жол бермеу жайлы және бұл қазіргі уақытта аса өткір мәселе екендігі айтылды.

Кәмелет жасқа толмаған жасөспірімдер арасындағы құқықбұзушылықтың алдын-алу және болдырмау мақсатында учаскелік инспектор оқушылармен кездесу ұйымдастырды. Мереке күндеріне байланысты біраз түсіндіру жұмыстары жүргізілді. Кездесу барысында кәмелетке толмағандардың түнгі уақытта үй-жайдан тыс жерде ата-анасыз немесе заңды өкілдерінсіз жүруге болмайтындығы, жолда жүру барысында жол қауіпсіздігін сақтау, ұсақ бұзақылық үшін қолданылатын жазалар жөнінде оқушылармен түсіндіру жұмыстарын жүргізіп, бүгінгі күнгі қоғамның алдында тұрған басты міндеттердің бірі - балалар мен жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтың алдын-алу, кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыстың өсуіне жол бермеу туралы айтып өтті.

Полиция басқармасы кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылықтардың және балалардың қадағалаусыз қалуының алдын-алу мақсатында "Сентетикалық наша", "Мопед жүргізу ережесі", "Ұрлық жасау", "Түнгі уақытта көшеде жүру" мәселелері бойынша Қалалық полиция бөлімінің Аға учаскелік полиция инспекторы ,полиция мойоры Бақытжанов Аслан және учаскелік инспектор, полиция лейтенанты Таскенов Алтынбек Нұрланұлы 8-10 класс оқушыларына дәріс өткізді.

Мектепшілік есепте тұрған оқушылармен жүргізілген жұмыстар.

2023- 2024оқу жылыбойынша есепке алынған оқушылар арасында құқық бұзушылықтың, қылмыстың алдын алу бойынша жоспарлы жұмыстар жүргізілуде. Іс-шаралар мектептегі барлық оқушылармен жұмыс жүргізуге бағытталды.

Тәуекел тобында тұрған (мектепшілік, қалалық есепте тұрған) оқушылармен жұмыс

№	Оқу жылы	Оқушылар саны		
		ІБ-де есепте	Мектепшілік есепте	«Тәуекел»тобында
1	2023-2024	0	10	10

2023-2024 оқу жылы кәмелетке толмаған жасөспірімдер істері бойынша салыстырмалы кесте

<i>Оқу жылдары</i>	<i>2023-2024</i>
Оқушы саны	
Мектепшілік есепте	10
Сабақтан қалғаны үшін	0
Тәртібі үшін	10
Сәтсіз отбасы	0
Тәуекел тобы	10
ІБ-де тұрған	0
Ішімдік ішкені үшін	0
Қоғамға әсер ететін және әкімшілік шара қолданылатын құқықбұзушылықтарды жасағаны үшін	0
Ауыр жаза	0
Төбелес	0
Ұрлық	0

2023-2024 оқу жылында оқушылардың арасында құқықбұзушылықтың алдын алу мақсатында 8-11 класс оқушыларына "Зорлық-зомбылықтың, қорлаудың, қудаланудың алдын алу" тақырыбымен мектеп инспекторы Ж.Түменбаев және мектеп әкімшілігі тарапынан түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Мектеп инспекторы Ж.Түменбаев жасөспірімдер арасындағы құқықбұзушылық түрлеріне сипаттама беріп, деректер келтіріп, қылмыс жасалған жағдайда әрбір азамат заңда көрсетілген ереже бойынша жауапкершілікке тартылатынын айтып өтті.

Қазақстанда заң бойынша кәмелетке толмаған жасөспірімдерге түнгі сағат 22.00-ден кейін компьютерлік клубтарда отыруға және түнгі сағат 23.00-ден кейін көшеде ата-анасыз жүруге тыйым салынғанын айтып өтті. Құқықтық білім беру арқылы жасөспірім құқықтың не екенің ұғынады және оның санасы қалыптасып, дамиды. Өскелең ұрпақтың дұрыс тәрбие алып, қоғамдағы құқықтарын пайдалана біліп, қатыгездіксіз өмірлерінің сақталуы жолында аянбай еңбек ету – әр адамның басты парызы екендігін айтты.

2023- 2024оқу жылы бойынша оқушылар арасында құқық бұзушылықтың, қылмыстың алдын алу бойынша жоспарлы жұмыстар жүргізілуде, іс-шаралар мектептегі барлық оқушылармен жұмыс жүргізуге бағытталды. Құқық бұзушылықтың алдын алу бойынша мектептің жұмыс жоспарына сәйкес: мектеп психологі «Отбасындағы зорлық зомбылықты болдырмау» тақырыбында дөңгелек үстел, «Қыз бала әдеби» тақырыбында кездесу өтті.

Ақтөбе қаласы Астана және Алматы аудандарының қорғаныс істері жөніндегі біріктірілген басқармасының әскерге шақыру және әскерден тыс бөлімінің бастығы аға лейтенант С. Кушмухамбетов және әскери техникалық мектептер жөніндегі инспекторы С.Алмаш 10-11сынып оқушыларына жасөспірімдердің арасындағы құқықбұзушылықтың алдын алу және оны болдырмау, құқықты ұғынумен қоса, тұлғаны заңды құрметтеуге, қорғауға, орындауға дағдыландыру мен заңның әділдігіне сендіру мақсатында дәріс оқып, Қазақстан Республикасы қорғаныс министрлігінің әскери оқу орындарына түсуге шақырылып, түсіндіру жұмыстары жүргізілді, оқушылар сұрақтарына жауап алды.

2023-2024 оқу жылында оқушылардың арасында құқықбұзушылықтың алдын алу мақсатында 8-11 класс оқушыларына "Зорлық -зомбылықтың, қорлаудың , қудаланудың алдын алу" тақырыбымен мектеп инспекторы Ж.Түменбаев және мектеп әкімшілігі тарапынан түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Мектеп инспекторы Ж.Түменбаев жасөспірімдер арасындағы құқықбұзушылық түрлеріне сипаттама беріп, деректер келтіріп, қылмыс жасалған жағдайда әрбір азамат заңда көрсетілген ереже бойынша жауапкершілікке тартылатынын, Қазақстанда заң

бойынша кәмелетке толмаған жасөспірімдерге түнгі сағат 22.00-ден кейін компьютерлік клубтарда отыруға және түнгі сағат 23.00-ден кейін көшеде ата-анасыз жүруге тыйым салынғанын айтып өтті. Құқықтық білім беру арқылы жасөспірім құқықтың не екенін ұғынады және оның санасы қалыптасып, дамиды. Өскелең ұрпақтың дұрыс тәрбие алып, қоғамдағы құқықтарын пайдалана біліп, қатыгездіксіз өмірлерінің сақталуы жолында аянбай еңбек ету–әр адамның басты парызы екендігін айтты. Сонымен қатар 10-11класс оқушыларына Қазақстан Республикасы ІІ Малкеджар Бөкенбаев атындағы Ақтөбе заң институты оқуға шақырып, оқуға түсу жолдары бойынша ақпарат берді.

Құқық қорғау органдарының қатысуымен өткізілген кездесулер

Ақтөбе қаласының №61 жалпы білім беретін орта мектебінде құқықбұзушылықтың алдын-алу мақсатында 2023-2024 оқу жылында құқық қорғау органдарының қатысуымен төмендегідей кездесулер өткізілді.

Сәуір айының 19-ы күні құқықбұзушылықтың алдын алу және оны болдырмау мақсатында жиналыс болып өтті. Полиция басқармасы кәмелетке толмағандар арасында құқық бұзушылықтардың және балалардың қадағалаусыз қалуының алдын-алу мақсатында "Сентетикалық наша", "Мопед жүргізу ережесі", "Ұрлық жасау", "Түнгі уақытта көшеде жүру" мәселелері бойынша Қалалық полиция бөлімінің Аға учаскелік полиция инспекторы, полиция мойоры Бақытжанов Аслан және учаскелік инспектор, полиция лейтенанты Таскенов Алтынбек Нұрланұлы 8-10 класс оқушыларына дәріс өткізді.

2023-2024 оқу жылындағы діни экстремизмнің алдын алуға арналған іс – шаралар жоспарына сәйкес 9 класс оқушыларына Қалалық дін орталығының теолог маманы Ұ.Ә.Берікбайұлымен кездесу өткізілді.

2024 жылдың 15 мамыр күні 7 класс оқушыларына Ақтөбе облыстық ТЖМ жедел құтқару жасағы, бас құтқарушылар А.Б.Тілерғалиев пен А.И.Наталий жаз мезгіліндегі суға шомылу кезіндегі қауіпсіздік ережелерімен таныстырып, жаттығулар жүргізді.

"Адам бол, адал бол!" тақырыбында 8 кластарға адалдық сағаты өтіп, #4 ҚПБЖПҚУПИ полиция лейтенанты Таскенов Алтынбек Нұрланович түсіндірме жұмыстарын жүргізді.

- оқушыларға жаз мезгілінде көлдерге, тоғандарға суға шомылуға тыйым салынатындығы туралы;
- мопедпен үлкен трассаларда, тыйым салынған жерлерде айдауға ұлықсат етілмейтіндігі туралы;
- мопедпен доставкада жұмыс жасауға;
- түнде 23.00-ден кейін көшеде заңсыз тұлғасыз жүруге тыйым салынатыны туралы оқушыларға түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

Баланы жәбірлеудің профилактикасын (2023-2025о.ж) жүргізу жоспары аясында "Маман кеңесін" жергілікті полиция қызметкері Кенжебаев Естай Орынғалиұлы жүргізіп, жаз мезгіліндегі барлық қауіпсіздік жөнінде кеңес беріп, оқушылар сауалдарына жауап берді.

Мектеп директоры:

М.М.Отарбаева